

Bijlagenboek 8.10

MEMO

Van

Gijs Kos

Onderwerp

Referentie Diemerzeedijk

Documentnummer

AMMD-003699/17.110354

Datum

Juni 2016

Om een beeld te kunnen geven van het resultaat van natuurontwikkeling op de oeverdijk is een referentieproject gebruikt. Voor de oeverdijk is een vergelijking gemaakt met het Diemerpark: een park in Amsterdam dat een beeld geeft van de mogelijke ontwikkeling op de oeverdijk. Het Diemerpark is gelegen tussen IJburg en het Amsterdam-Rijnkanaal. Het park langs de Diemerzeedijk is ontstaan door de ontwikkeling van IJburg. De Diemerzeedijk is de oude dijk die het achterland beschermde tegen de Zuiderzee. In de jaren '60 van de vorige eeuw is er vuil gestort vanaf de dijk. Voordat met de ontwikkeling van IJburg is begonnen, is de vuilstort afgedekt met een isolerende laag. Vervolgens is hier een leeflaag op aangebracht en vervolgens een gebruikslaag die is gebruikt om het park aan te leggen.¹ Overeenkomsten tussen het Diemerpark en de oeverdijk zijn dat het hier om grote zandlichamen gaat, die grenzen aan water, waar boomgroei slechts in geringe mate (of niet) is toegestaan en waar recreatieve voorzieningen zijn aangebracht. Bovendien zijn de oeverdijk en het Diemerpark gelegen in hetzelfde watersysteem. Gezien de overeenkomsten geeft het Diemerpark mogelijk een goed beeld van de verwachte ontwikkeling op de oeverdijk.

Afbeelding 1 geeft een impressie van het Diemerpark. Het gaat hier om zaken die ook te verwachten zijn op en rond de oeverdijk.

- Aan de oevers ligt een strook moeras.
- Op de drogere delen ontwikkelt een korte grazige vegetatie. De korte vegetatie in het Diemerpark lijkt niet het gevolg van betreding of maaibeheer, maar van begrazing door konijnen. De korte vegetatie lijkt op de foto uniform, maar er staan verschillende plantensoorten. Naast grassen zijn ook veel bloemplanten aanwezig. Op de oeverdijk wordt meer variatie in de abiotische omstandigheden aangebracht en is meer sprake van dynamiek aan de buitenzijde, waardoor de grazige vegetatie waarschijnlijk wel een ander uiterlijk krijgt dan in het Diemerpark.
- Delen die niet betreden worden en waar de begrazingsdruk door konijnen gering is, schieten hoger op. Hier komen verschillende soorten bloemen voor, waaronder grote kaardebol en guldenroede. Dergelijke planten hebben een aantrekkende werking op insecten.
- Het tussenwater is ondiep en helder. Tijdens een veldbezoek aan het Diemerpark zijn aanzienlijke aantallen watervogels waargenomen. Naast soorten als wilde eend, smient en meerkoet was de aanwezigheid van knobbelzwanen opvallend. Deze knobbelzwanen waren aan het foerageren op watervegetatie.

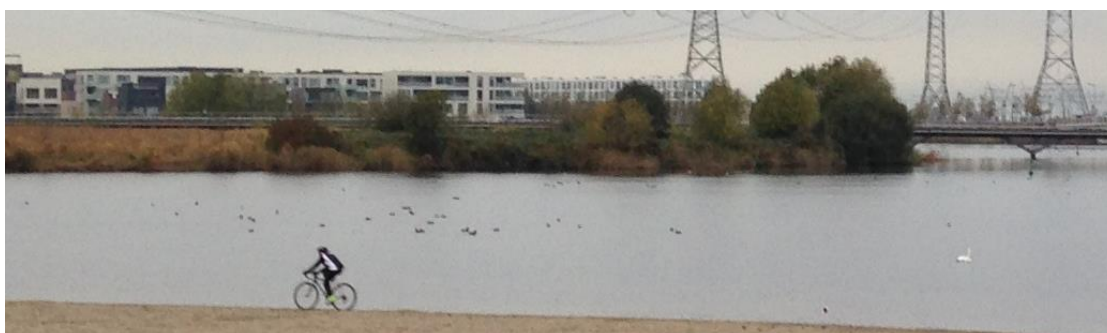
Het Diemerpark laat zien wat de invloed is van recreanten op de aanwezigheid van soorten. Ringslang, rugstreppad en dodaars zijn enkele bijzondere soorten die ondanks de hoge recreatiedruk voorkomen in het gebied. Door het gebied lopen fietspaden en wandelpaden. Langs de oever loopt een fietspad en een wandelpad, maar recreanten zijn van het open water afgeschermd door de moeraszone met hoge opgaande vegetatie. Het gevolg is dat in het aangrenzende water grote aantallen watervogels aanwezig zijn die rusten en foerageren. De aanwezige fietsers en wandelaars vormen geen belemmering voor deze soorten om gebruik te maken van het ondiepe water. Tijdens het veldbezoek is ook waargenomen hoe een fietser van het fietspad afwijkt en langs de rand van het strand fietst (zie Afbeelding 2). In toetsingen wordt vaak

¹ Zie voor meer informatie <https://www.amsterdam.nl/wonen-leefomgeving/bouwen-verbouwen/bodem/projecten/diemerpark/>

genoemd dat incidentele en daarmee onverwachte vormen van verstoring leiden tot aanzienlijke effecten. In dit geval leidde deze incidentele vorm van verstoring (er wordt immers niet langs de vaste route gefietst) niet tot verstoring van de aanwezige vogels: blijkbaar is gewenning opgetreden en is het dus mogelijk om natuurfuncties en verschillende vormen van recreatie naast elkaar te laten bestaan.

Afbeelding 1: Impressie van zaken in het Diemerpark die ook te verwachten zijn op en rond de oeverdijk bij Hoorn. 1) De moeraszone aan de rand van het Diemerpark is vergelijkbaar met de moeraszone van de oeverdijk. Alleen langs de oeverdijk wordt deze langs delen breder. 2) Op de drogere delen van de oeverdijk is een korte, grazige vegetatie te verwachten. De vegetatie wordt kort gehouden door konijnen, maar is soortenrijk aan bloeiende soorten en mossen. 3) Voor delen met minder beheer, kan wat hoger opgaande vegetatie zich ontwikkelen. 4) Het tussenwater vormt een geschikt rustgebied voor vooral watervogels. In het ondiepe wateren kunnen knobbelzwanen foerageren op waterplanten die op de bodem groeien. Verder is er potentie voor wilde eenden, meerkoeten, kraakenden, smienten en verschillende ganzensoorten vooral als rustgebied.

Afbeelding 2: Fietser langs de oever van het strand. Op de achtergrond zijn vogels zichtbaar die niet verjaagd worden of zich zichtbaar anders gaan gedragen door de fietser.